

بهبود فضای کسب و کار و رقابت پذیری بازار با حذف فاکتور سازی های جعلی

علی کشوری، سخنگوی کمیسیون اصل نود مجلس و عباس بارزی، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی کرمان در گفت وگو با «جوان» الزامات صدور صورتحساب الکترونیک، ایجاد امکان پرداخت مالیات بر ارزش افزوده پس از تسویه نهایی و ر به بندی شرکت ها به منظور تعیین سقف برای صدور فاکتور و جلوگیری از فاکتورسازی را تشریح کردند

صورتحساب الکترونیک و روندهای هوشمند مالیات ستانی با حذف مشکلاتی نظیر فاکتورسازی های جعلی و مزیت هایی نظیر حذف ممیز محوری و امکان پرداخت مالیات پس از تسویه معاملات نسبی، مستقیما در بهبود فضای کسب و کار و افزایش رقابت پذیری در بازار اثر گذار است و اقدامی مثبت و مهم در حمایت از تولید است.

صدور صورتحساب الکترونیک به زعم بسیاری یک تحول بنیادین در نظام مالیاتی کشور به شمار می رود. تحولی که رندها را به سمت هوشمندسازی پیش می برد و آنها را از انضباط بیشتری برخوردار می کند. در روندهای قدیمی مالیاتی، امور به صورت دستی و ممیز محور انجام می شد و صورتحساب ها الکترونیک نبودند. در آن سازو کار، روندها به کندی پیش می رفت و امکان بروز خطای انسانی یا اعمال سلیقه شخصی مأمور مالیاتی در روندهای مالیات ستانی وجود داشت. تمامی این موارد به معنی پایین بودن میزان انضباط در مالیات ستانی بود. صدور صورتحساب الکترونیک می تواند راهکاری برای حل مشکلاتی باشد که در بالا به آنها اشاره شد. سازمان امور مالیاتی در ادامه اصلاح نظام مالیاتی کشور اقدام به ایجاد امکان پرداخت مالیات بر ارزش افزوده پس از تسویه نهایی کرده است. این اقدام در راستای رفع مشکل مودیان و کمک به افزایش نقدینگی آنهاست که اثرات خوبی به لحاظ افزایش گردش سرمایه در کشور دارد. اقدام دیگر سازمان امور مالیاتی مربوط به اعتبارسنجی شرکتهاست. این کار به منظور مقابله با فاکتورسازی صورت می گیرد. صدور فاکتورهای جعلی یکی از مشکلات فضای اقتصادی کشور به حساب می آید و حل و فصل آن از اهمیت بالایی برخوردار است.

■ صورتحساب الکترونیکی مالیات به ایجاد نظام مالیاتی عادلانه تر کمک می کند

علی کشور، نماینده مجلس گفت: شنیده ایم که از اول دی ماه قرار است این تغییرات آغاز شود و امیدواریم که این وعده به واقعیت پیوندد و در تاریخ اعلام شده این سیستم به طور کامل عملیاتی شود. از منظر جامعه آماری و داشتن یک پایگاه داده مشخص، نظام مالیاتی الکترونیکی می تواند به بهبود کارایی و دقت در جمع آوری مالیات ها کمک کند. کشوری با بیان اینکه صورتحساب الکترونیکی بر بحث شفافیت و عدالت در نظام مالیاتی تأکید دارد، گفت: اجرای صحیح این سیستم می تواند به تحقق اهداف اقتصادی و اجتماعی کشور کمک می کند و در نهایت منجر به ایجاد یک نظام مالیاتی عادلانه تر و کارآمدتر شود. وی خاطر نشان کرد: امیدواریم که با همکاری تمامی ذینفعان و نهادهای مربوطه، این طرح به بهترین نحو ممکن اجرا شود و آثار مثبت آن در جامعه مشهود باشد.

■ رقابت پذیری بیشتر مودیان قانون مدار و شفاف اقتصاد در برابر اقتصاد پرزیمینی

عباس بارزی، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی کرمان با اشاره به این موضوع که اصلاح نظام مالیاتی کشور جریان دارد و اقداماتی در این راستا صورت گرفته است، تصریح کرد: یکی از اقدامات در راستای هوشمندسازی دریافت مالیات و انضباط بخشی به روندهای مالیاتی کشور، استفاده از سامانه جامع مودیان مالیاتی است. در این چارچوب تمامی تراکنش ها ثبت و ضبط شدند و مالیات ستانی بر اساس اطلاعات و داده ها مدنظر قرار گرفت. وی ادامه داد: صورتحساب الکترونیک نیز در زمینه پرداخت مالیات بر ارزش افزوده مدنظر قرار گرفته است. در این سازو کار، وقتی صورتحساب الکترونیک صادر می شود، خریدار آن را تأیید می کند و این در سیستم مالیاتی می نشیند. عملا برگ قطعی مالیات بر ارزش افزوده بر اساس سامانه مودیان صادر می شود. بنابراین حذف روند رسیدگی صورت می گیرد. عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی کرمان خاطر نشان کرد: هوشمندسازی روندهای مالیات ستانی در کشور و صدور صورتحساب الکترونیک، به نفع کسانی است که فعالیت قانونی دارند و شفاف کار می کنند. استفاده از روندهای هوشمند مالیات ستانی یک قدم مثبت و رو به جلو محسوب می شود. بارزی گفت: اینکه بر اساس اطلاعات و داده ها برگ قطعی صادر می شود و دریافت مالیات بر ارزش افزوده بر این مبنا صورت می گیرد، اقدام مناسبی در راستای حذف ممیز محوری و مشکلات مربوط به آن است. وی ادامه داد: ماده ۷۹ قانون مالیات ها اتفاق مثبتی را رقم زده است. بر اساس این ماده قانونی، امکان قبول کردن اظهارنامه مالیاتی مودیان بدون رسیدگی وجود دارد. در کشور های پیشرفته روند این طور است که افراد اظهار نامه مالیاتی خود را ارائه می دهند و همه آنها قبول می شود و تعداد کمی از آنها مورد بررسی قرار می گیرد و اگر اظهار نامه نادرست ارائه شده باشد، با آن برخورد جدی و قاطع صورت می گیرد. عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی کرمان گفت: روندهای جدید مالیات ستانی در کشور به کاهش پرونده های مالیاتی می انجامد. در این سازو کار ها، اعتماد به مودیان افزایش پیدا می کند و سیستم ممیز محوری از بین می رود. بارزی گفت: قرار شده است که در سازو کار های سیستمی و نوین مالیات ستانی در کشور حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد اظهار نامه ها به صورت قطعی پذیرفته شود. این یک قدم به سمت اصلاح نظام مالیاتی کشور است. وی ادامه داد: سازو کار های هوشمند مالیات ستانی در کشور مانند صورتحساب الکترونیک می تواند بستر ساز فاصله گرفتن از ممیز محوری باشد. در این شرایط، به جای اینکه اثری مأموران مالیاتی صرف رسیدگی به پرونده ها و اظهار نامه ها شود، صرف مقابله با فرار مالیاتی می شود. این به معنای افزایش عدالت مالیاتی است. عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی کرمان خاطر نشان کرد: صورتحساب الکترونیک و روندهای هوشمند مالیات ستانی با حذف مشکلاتی نظیر فاکتورسازی های جعلی و مزیت های نظیر حذف ممیز محوری و امکان پرداخت مالیات پس از تسویه معاملات نسیه، مستقیما در بهبود فضای کسب و کار و افزایش رقابت پذیری در بازار اثر گذار است و اقدامی مثبت و مهم در حمایت از تولید است. وقتی همگان بر اساس چارچوب های سیستمی و به روز، هدف مالیات ستانی بر مبنای اطلاعات قرار بگیرند، امکان رقابت برابر در بازار به وجود می آید. بارزی گفت: هر چقدر تماس مأموران مالیاتی با مودیان کمتر شود، انضباط در مالیات ستانی افزایش پیدا می کند و زمینه برای سودجویی های احتمالی از بین می رود. همچنین انجام کارها در چارچوب سیستم و سامانه ها، خطاهای انسانی را از بین می برد.

گزارش یک

آرین فضلی

قفل دولتی بر ۸/۱ میلیون هکتار زمین

در شرايطی که دولت از کمبود زمین به عنوان یکی از چالش های اصلی در مسکن یاد می کند، آمار رسمی نشان می دهد ۱/۸ میلیون هکتار زمین دولتی در حریم و محدوده شهرها وجود دارد که عمدتاً با قفل شده اند یا در فرایند آزادسازی قرار نگرفته اند. این تناقض، درواقع چالش اصلی در حل بحران مسکن است.

■ ■ ■

معضل مسکن که طی سال های اخیر شدت گرفته، تبدیل به یکی از چالش های اساسی اقتصادی کشور شده است. در این شرایط، دولت همواره از کمبود زمین به عنوان یکی از دلایل اصلی این بحران یاد کرده است. اما آمار رسمی موجود از مالکیت زمین های دولتی در کشور، حقیقتی متفاوت را نشان می دهد. طبق گزارش های مختلف، بیش از ۱/۸ میلیون هکتار زمین دولتی در محدوده و حریم شهرها در اختیار سازمان های دولتی است که درصد قابل توجهی از آنها به دلایل مختلف بلااستفاده باقی مانده اند. در همین حال، وزارت راه و شهرسازی و دیگر نهادهای دولتی به بهانه هایی همچون ملاحظات محیطار زیستی، کمبود منابع آب و قوانین مرتبط با حفاظت از کاربری اراضی کشاورزی از آزادسازی این زمین ها خودداری می کنند.

■ آیا واقعا کمبود زمین داریم؟

با نگاهی به آمارهای رسمی، می توان به وضوح دید ۱/۸ میلیون هکتار زمین دولتی در محدوده و حریم شهرها وجود دارد. این زمین ها که معادل حدود ۳۰ برابر مساحت تهران هستند، در اختیار سازمان ملی زمین و مسکن و دیگر نهادهای دولتی قرار دارند.

تحلیل

معین قربانی تهرانی*

فناوری نانو به عنوان یکی از پیشرفته ترین حوزه های علم و فناوری، در سال های اخیر به یکی از ارکان اصلی پیشرفت اقتصادی و صنعتی کشور تبدیل شده است. رشد چشمگیر بازار محصولات مبتنی بر نانو و تجهیزات مرتبط با این فناوری در ایران، نشان دهنده ظرفیت های بالقوه این صنعت در تحریک نوآوری، افزایش بهره وری و تقای جایگاه بین المللی کشور است.

■ ■ ■

■ رشد ۲ برابری فروش محصولات نانو در ایران

طبق گزارش های سادات نانو، نرخ رشد سالانه محصولات نانو در ایران نزدیک به ۹۷ درصد بوده که به طور مستقیم با دوبرابر شدن حجم فروش این محصولات در هر سال همراه است. این رشد پایدار درحالی تحقق یافته که با وجود چالش های اقتصادی مانند افزایش نرخ ارز و تورم، بازار نانو توانسته است در مسیر توسعه خود حرکت کند و حتی در برخی بخش ها مانند صادرات، عملکردی فراتر از انتظارات را نشان دهد. در جدول ذیل، نرخ رشد صادرات محصولات نانویی و نرخ تورم را در سال های اخیر نشان می دهد که اختلاف بین این دو نمایانگر آن است که به چه میزان نرخ رشد صادرات محصولات نانویی فراتر از نرخ تورم بوده است.

■ برترین کشور از نظر مقالات نانو نسبت به GDP

علاوه بر این، تولید علم در حوزه نانو نیز در ایران چشمگیر است. در همین حال، در سال ۲۰۲۴، ۱۰ هزار و ۸۶۰ مقاله مرتبط با فناوری نانو از سوی محققان ایرانی در پایگاه داده Web of Science نمایه شده است که معادل ۴/۲ درصد از کل مقالات فناوری نانو منتشر شده در جهان در این سال است. با این میزان تولید علمی، ایران در رتبه ششم جهان قرار گرفت که نسبت به سال قبل یک کاهش یافته است. سهم مقالات مشترک مرتبط با فناوری نانو ایران با سایر کشورها در سال ۲۰۲۴، ۳۲ درصد بود و پنج کشور چین، امریکا، ترکیه، عراق و هند به ترتیب بیشترین سهم را در این مقالات مشترک با ایران داشتند. ایران با انتشار مقالات علمی در مجلات معتبر جهانی، جایگاه قابل توجهی را در میان کشورهای پیشرفته در این حوزه به دست آورده است. در جدول ذیل، میزان انتشار مقالات کنفرانسی و ژورنالی به تفکیک آورده شده است که رشد در تعداد مقالات ایران در حوزه نانو را به وضوح نشان می دهد: از نظر تعداد مقالات فناوری نانو نسبت به جمعیت (سرانه)، ایران در سال ۲۰۲۳ رتبه ۲۳ جهان را داشته و از نظر تعداد مقالات مرتبط با فناوری نانو به ازای هر تولید ناخالص داخلی (GDP) بر اساس برابری قدرت خرید (PPP)، رتبه اول جهان را به خود اختصاص داده است. این بدان معناست که نسبت به اندازه اقتصاد، ایران توانسته است بیشترین تعداد مقالات نانو را تولید کند.

■ از ۲ برابر شدن فروش تا رتبه چهارم جهانی در انتشارات

این دستاوردهای علمی، به ویژه در زمینه همکاری های بین المللی، در کنار رشد مستمر صادرات، نشان دهنده پویایی و ظرفیت بی نظیر فناوری نانو در ایران است. به این ترتیب، فناوری نانو نه تنها به عنوان یک حوزه علمی، بلکه به عنوان یک محرک اساسی در توسعه اقتصادی کشور در حال ایفای نقش است و می تواند مبنای تحول در بسیاری از صنایع کلیدی کشور قرار گیرد. در این یادداشت به پیشرفت های علمی کشور در زمینه فناوری نانو پرداخته شده است.

میانگین نرخ رشد سالانه ۹۷ درصدی در بازار نانو به این معنی است که حجم فروش محصولات مبتنی بر نانو در ایران تقریباً هر سال دوبرابر شده است. این رشد قابل توجه در حالی رخ داده است که بزرگ ترین جهش در سال ۲۰۲۰ با رشد ۱۶۰ درصدی و رشد در سال ۲۰۲۳ با ۱۰۲ درصد ثبت شده است که از اهداف تعیین شده (۴۰ درصد) فراتر رفته است. سهم صادرات در حوزه نانو فناوری در سال ۲۰۲۳ به ۵۷ هزار و ۰۰۰ (میلیارد ریال) (معادل ۹/۲ درصد از کل بازار) رسیده است. علاوه بر بازار محصولات، بازار تجهیزات فناوری نانو نیز در سال های اخیر، به ویژه در سال های ۲۰۲۱، ۲۰۲۰ و ۲۰۲۳، رشد قابل توجهی داشته است. همانطور که در سال ۲۰۲۳، پس از یک دوره

کمبود زمین یا نداشتن اراده برای آزادسازی؟

قفل دولتی بر ۸/۱ میلیون هکتار زمین

علی بوردهقان | جوان

دولت، هنوز بازار مسکن تحت فشار است؟

■ تبعات اجتماعی و اقتصادی عدم استفاده از ظرفیت زمین های دولتی

عدم استفاده از زمین های دولتی برای تولید مسکن تبعات زیادی به همراه دارد. یکی از پیامدهای این سیاست، افزایش قیمت زمین و مسکن است؛ وقتی

خبر می دهد، داده های موجود از وجود زمین های مازاد حکایت می کند که در صورت آزادسازی، می توانند به تسهیل عرضه مسکن کمک کنند. این تناقض نشان دهنده مشکلی اساسی در نحوه مدیریت زمین های دولتی است و این سوال را به وجود می آورد که چرا با وجود این حجم از زمین در دست

اقتصاد نانو از نمای نزدیک

از رشد صادرات تا پیشرفت های علمی فناوری نانو در رتبه بندی جهانی

۳۲ درصد بود و پنج کشور چین، امریکا، ترکیه، عراق و هند به ترتیب بیشترین سهم را در این مقالات مشترک با ایران داشتند.

■ تولیدات علمی پایدار با کیفیت رو به افزایش

طبق داده های وب او ساینس، محققان ایرانی در سال ۲۰۲۴، ۱۰ هزار و ۸۶۰ مقاله مرتبط با فناوری نانو منتشر کردند و رتبه ششم جهانی کشور را تضمین کردند. این تعداد ۴/۲ درصد از کل انتشارات فناوری نانو در سراسر جهان و ۱۸۵ درصد از کل تولیدات علمی ایران در رشته های مختلف را تشکیل می دهد.

از نظر کیفیت، ایران همچنان پیشرفت قابل توجهی دارد. از کل انتشارات، ۴ هزار و ۶۱۵ مقاله در مجلات Q1 - مجلاتی که در ۲۵ درصد برتر رشته های مربوطه خود قرار دارند - منتشر شده اند. اگرچه این رقم نشان دهنده کاهش جزئی ۳ درصدی در مقایسه با سال قبل است اما نسبت مقالات Q1 در بین تمام انتشارات ایرانی افزایش یافته است که نشان دهنده روند صعودی در تحقیقات متمرکز بر کیفیت است. علاوه بر این، ایران در شاخص h پنج ساله برای فناوری نانو، معیاری که هم بهره وری و هم تأثیر استاندارد از ترکیب می کند، در رتبه دوازدهم جهانی قرار دارد. این بهبود تصادفی نیست، این نتیجه سیاست هایی است که انتشار در مجلات با ضریب تأثیر بالا را ترویج می دهد، دانشجویان تحصیلات تکمیلی را به طور فعال به سمت پایان نامه های نانو تکنولوژی هدایت می کند و همکاری های بین المللی را گسترش می دهد.

فناوری نانو در ایران در سال های اخیر به یکی از ارکان مهم توسعه اقتصادی و علمی تبدیل شده است. رشد سریع تولید علم در این حوزه، به ویژه در سال ۲۰۲۴ که ایران در رتبه ششم جهانی از نظر تعداد مقالات قرار گرفت، نشان دهنده توجه ویژه به این فناوری است. با تولید ۱۰ هزار و ۸۶۰ مقاله در این سال، ایران سهم قابل توجهی از تولید علم جهانی را به خود اختصاص داده است. این رشد علمی، همراه با تقای کیفیت مقالات منتشر شده، به ویژه در مجلات معتبر Q1، نشان دهنده تمرکز ایران بر تحقیقاتی با استاندارد بالاست. از جنبه اقتصادی، فناوری نانو توانسته است با رشد سالانه ۹۷ درصد، بازار محصولات نانویی ایران را به یکی از بخش های کلیدی اقتصاد تبدیل کند. حجم فروش محصولات نانو در ایران تقریباً هر سال دوبرابر می شود و در سال ۲۰۲۳ با رشد ۱۰۲ درصدی، از اهداف پیش بینی شده نیز فراتر رفته است. این افزایش در فروش، با وجود چالش های اقتصادی مانند تورم و افزایش نرخ ارز، نمایانگر توانمندی و انعطاف پذیری این صنعت است.

همچنین، صادرات محصولات نانویی ایران در سال ۲۰۲۳ به ۵۷ هزار و ۱۰۰ میلیارد ریال رسید که ۹/۲ درصد از کل بازار نانو را شامل می شود. این رشد صادرات نشان دهنده پتانسیل صادراتی این فناوری و توانمندی ایران در رقابت های بین المللی است. در این راستا، همکاری های علمی بین المللی ایران با کشورهای بزرگی همچون چین، امریکا، ترکیه و هند، در انتشار مقالات مشترک با نانو، می تواند به عنوان یک عامل تقویت کننده در توسعه این صنعت و افزایش سهم بازارهای جهانی تلقی شود.

از سوی دیگر، ایران در شاخص های بین المللی نیز در موقعیت برجسته ای قرار دارد. از جمله می توان به رتبه دوازدهم جهانی ایران در شاخص h پنج ساله در حوزه نانو اشاره کرد که نشان دهنده تأثیر و اعتبار پژوهش های نانو در سطح جهانی است. این دستاوردها در کنار رشد صادرات و تولید علم، به وضوح نشان می دهد، فناوری نانو می تواند به عنوان یک محرک اساسی در توسعه اقتصادی کشور عمل کند.

با توجه به پتانسیل های موجود در این صنعت و رشد چشمگیر آن در بازارهای داخلی و جهانی، می توان انتظار داشت، فناوری نانو نقشی حیاتی در تحولات آینده اقتصادی و صنعتی ایران ایفا کند و به عنوان یکی از صنایع پیشرو در آینده کشور ظاهر شود.

پژوهشگر اقتصادی*

موفقیت های چشمگیری دست یافته است. وبسایت تحقیقاتی فناوری نانو، استات نانو، ایران را در رتبه چهارم جهان در انتشارات فناوری نانو قرار داده است.

گزارش های مرتبط در ماه ژوئیه اعلام کردند در مجموع ۲۹۹ مقاله فناوری نانو از ایران در مجلات برتر جهان در سال ۲۰۲۴ منتشر شده است که نسبت به سال قبل ۲۶ درصد افزایش نشان می دهد. همچنین سهم مقالات مشترک نانو ایران با سایر کشورها در سال ۲۰۲۴،